

Atzinums 28/2025 par Eiropas Komisijas Īstenošanas lēmuma projektu, kas pieņemts, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679, par personas datu pietiekamu aizsardzību Brazīlijā

Versija 1.0

Pieņemts 2025. gada 4. novembrī

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Kopsavilkums

Eiropas Komisija 2025. gada 5. septembrī sāka procesu, lai pieņemtu projektu īstenošanas lēmumam ("lēmuma projekts") par personas datu pietiekamu aizsardzību Brazīlijas Federatīvajā Republikā ("Brazīlija").

Eiropas Komisija 2025. gada 5. septembrī lūdza Eiropas Datu aizsardzības kolēģiju ("EDAK") sniegt atzinumu. EDAK novērtējums par Brazīlijas nodrošinātā aizsardzības līmeņa pietiekamību ir veikts, pamatojoties uz paša lēmuma projekta pārbaudi, kā arī uz Brazīlijas iestāžu oficiālajās tīmekļa vietnēs publiski pieejamās dokumentācijas analīzi.

EDAK galveno uzmanību pievērta gan lēmuma projekta VDAR vispārīgo aspektu novērtējumam, gan publisko iestāžu piekļuvei personas datiem, kas nosūtīti no EEZ tiesībaizsardzības un valsts drošības nolūkos, tai skaitā tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas fiziskām personām pieejami EEZ. EDAK arī novērtēja, vai Brazīlijas tiesiskajā regulējumā paredzētās garantijas ir ieviestas un efektīvas.

EDAK kā galveno atsauces materiālu šajā darbā ir izmantojusi Pietiekamības atsauces, ko 2017. gada 28. novembrī pieņēma 29. panta darba grupa² un ko EDAK pēdējo reizi pārskatīja un pieņēma 2018. gada 6. februārī ("Pietiekamības atsauces"), un EDAK lēmumus 02/2020 attiecībā uz Eiropas būtiskajām garantijām uzraudzības pasākumiem.

EDAK pozitīvi vērtē to, ka datu aizsardzības regulējums, jo īpaši Brazīlijas Vispārīgais datu aizsardzības likums ("*LGPD*"), kopā ar Brazīlijas Datu aizsardzības iestādes (*Agência Nacional de Proteção de Dados* ("*ANPD*")) izdotajiem prezidenta dekrētiem un saistošajiem noteikumiem paredz prasības (tai skaitā attiecībā uz principiem, datu subjektu tiesībām, nosūtīšanu, pārraudzību un tiesisko aizsardzību), kas ir cieši saskaņotas ar VDAR un Eiropas Savienības Tiesas ("*EST*") judikatūru.

EDAK arī secināja, ka Eiropas Komisijai lēmuma projektā būtu jāprecizē konkrēti Brazīlijas tiesiskā regulējuma aspekti un cieši jāuzrauga tā attīstība.

Attiecībā uz pārskatatbildības principu un prasībām veikt novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību (NIDA) EDAK uzskata, ka ir svarīgi, lai būtu pienākums to veikt gadījumos, kad apstrāde varētu radīt augstu risku fizisku personu tiesībām un brīvībām, un lai NIDA aptvertu novērtējumu par apstrādes nepieciešamību un samērīgumu. Tāpēc EDAK aicina Eiropas Komisiju uzraudzīt šo prasību praktisko īstenošanu.

LGPD dažos gadījumos paredz ierobežot informācijas sniegšanu datu subjektiem vai uzraudzības iestādei, pamatojoties uz "komercnoslēpumu un rūpniecisko noslēpumu". Ņemot vērā to, cik svarīgas ir pārrēķināšanas prasības attiecībā uz datu subjektu iespēju kontrolēt, kā tiek apstrādāti viņu dati, kā arī to, cik svarīgi ir pienākumi sadarboties ar uzraudzības iestādi, jo īpaši, lai sniegtu informāciju, kas nepieciešama tās uzraudzības uzdevumu veikšanai, EDAK aicina Eiropas Komisiju uzraudzīt šo ierobežojumu īstenošanu

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK.

² 29. panta darba grupa, WP 254 rev.01, pieņemtas 2017. gada 28. novembrī un pēdējo reizi pārskatītas un pieņemtas 2018. gada 6. februārī, ko apstiprinājusi EDAK.

praksē, lai labāk izprastu, kā tie ietekmē tiesības uz informāciju un piekļuvi, kā arī *ANPD* pilnvaras, ja tādas ir.

Attiecībā uz tālākas nosūtīšanas noteikumiem EDAK aicina Eiropas Komisiju lēmuma projektā precizēt, vai nosūtīšanu saskaņā ar nosacījumiem, kas ir līdzvērtīgi VDAR 49. pantā minētajiem, var veikt tikai ārkārtas apstākļos, kad nevar izmantot citus nosūtīšanas instrumentus. Komisija tiek arī aicināta precizēt, vai datu subjekti tiek informēti par: iespējamiem nosūtīšanas riskiem, ja tā ir balstīta uz viņu piekrišanu, un par nosūtīšanas apstākļiem (nosūtīšanas ilgums un nolūks, galamērķa valstis, iesaistīto pušu pienākumi, datu subjektu tiesības un līdzekļi to īstenošanai) neatkarīgi no izmantotā nosūtīšanas rīka.

Turklāt EDAK aicina Eiropas Komisiju sīkāk izklāstīt Nacionālās personas datu un privātuma aizsardzības padomes uzdevumus un tās mijiedarbību ar *ANPD*.

Attiecībā uz Brazīlijas publisko iestāžu piekļuvi personas datiem, kas nosūtīti pārziņiem un apstrādātājiem Brazīlijā, un to izmantošanu krimināltiesību izpildes panākšanas nolūkos un valsts drošības nolūkos ("valdības piekļuve") EDAK norāda, ka *LGPD* neattiecas uz datu apstrādi, ko veic *vienīgi* sabiedriskās drošības, valsts aizsardzības, valsts drošības vai noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas un kriminālvajāšanas nolūkos. Vienlaikus EDAK pozitīvi vērtē to, ka Brazīlijas Federālā Augstākā tiesa savā judikatūrā ir interpretējusi *LGPD* tādā veidā, kas paplašina tā daļējo piemērojamību, attiecinot to arī uz personas datu apstrādi kriminālizmeklēšanā un sabiedriskās kārtības uzturēšanā.

Ņemot to vērā, tā aicina Komisiju lēmuma projektā sīkāk novērtēt un precizēt, kā *LGPD* ir piemērojams gadījumā, kad personas datu apstrādi veic krimināltiesību izpildes panākšanas nolūkos, arī *ANPD* izmeklēšanas un korektīvās pilnvaras attiecībā uz tiesībaizsardzības iestādēm, kā arī, pildot tās uzraudzības pienākumu, rūpīgi ņemt vērā visas attiecīgās norises šajā saistībā.

Ņemot vērā to, ka štatiem valsts drošības jautājumu noteikšanā ir piešķirta plaša rīcības brīvība, kas pēc tam pieļauj izņēmumus attiecībā uz personas datu apstrādi valsts drošības nolūkos, EDAK aicina Komisiju lēmuma projektā precīzāk aprakstīt un paskaidrot valsts drošības jēdziena izklāstu saskaņā ar Brazīlijas tiesību aktiem. Saistībā ar to EDAK aicina Komisiju sīkāk precizēt, kā atbrīvojumi no *LGPD* piemērošanas valsts drošības nolūkos ir saistīti ar datu vākšanu un apmaiņu starp Brazīlijas izlūkošanas sistēmas (*SISBIN*) publiskajām struktūrām.

Satura rādītājs

Atzinums 28/2025 par Eiropas Komisijas Īstenošanas lēmuma projektu, kas pieņemts, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679, par personas datu pietiekamu aizsardzību Brazīlijā.....2

1. IEVADS5

2. VISPĀRĪGI DATU AIZSARDZĪBAS ASPEKTI6

2.1. Pārskatatbildība un datu pārvaldība6

2.2. Darbības joma un definīcijas7

2.2.1. *LGPD* materiālā un teritoriālā darbības joma7

2.2.2. Definīcijas7

2.3. Datu aizsardzības principi un juridiskais pamats.....8

2.3.1. Apstrādes principi8

2.3.2. Drošības pasākumi un pārkāpumi9

2.3.3. Apstrādes likumīgums.....10

2.4. Individuālās tiesības11

2.5. Tālākas nosūtīšanas ierobežojumi11

2.6. Procesuālie un izpildes mehānismi13

2.6.1. Neatkarīga pārraudzība13

2.6.2. Tiesiskā aizsardzība14

2.6.3. Sankcijas.....14

3. BRAZĪLIJAS PUBLISKO IESTĀŽU PIEKĻUVE PERSONAS DATIEM, KO NOSŪTA NO EIROPAS SAVIENĪBAS, UN TO IZMANTOŠANA.....15

3.1. Brazīlijas publisko iestāžu piekļuve datiem un to izmantošana krimināltiesību izpildes panākšanas nolūkos.....15

3.1.1. Tiesiskais regulējums krimināltiesību izpildes panākšanas jomā15

3.1.2. Nepieciešamība un samērīgums17

3.1.3. Turpmāka datu izmantošana un tālāka nosūtīšana18

3.1.4. Pārraudzība un tiesiskā aizsardzība19

3.2. Brazīlijas publisko iestāžu veikta piekļuve datiem un to izmantošana valsts drošības nolūkos20

3.2.1. *LGPD* 4. panta III ievilkumā paredzētā izņēmuma darbības joma un tā piemērojamība noziedzīgiem nodarījumiem pret valsts drošību.....20

3.2.2. Valsts drošības tiesiskais regulējums20

3.2.3. Tālāka nosūtīšana un starptautiskie nolīgumi.....22

3.2.4. Pārraudzība un tiesiskā aizsardzība23

4. LĒMUMA PROJEKTA ĪSTENOŠANA UN UZRAUDZĪBA.....24

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija,

ņemot vērā 70. panta 1. punkta s) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulā (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (turpmāk "VDAR"),

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līgumu un jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, kas grozīts ar EEZ Apvienotās komitejas 2018. gada 6. jūlija Lēmumu Nr. 154/2018³,

ņemot vērā Reglamenta 12. un 22. punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO ATZINUMU.

³ Atsauces uz "dalībvalstīm" šajā atzinumā jāsaprot kā atsauces uz "EEZ dalībvalstīm".

1. IEVADS

- (1) VDAR V nodaļā ir izklāstīti nosacījumi personas datu nosūtīšanai uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju. Personas datu nosūtīšana var tikt veikta, pamatojoties uz Eiropas Komisijas lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību (VDAR 45. pants), vai, ja šāda lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību nav, tad, ja pārzinis vai apstrādātājs datu subjektam ir nodrošinājis atbilstošas garantijas, tai skaitā īstenojamas tiesības un tiesiskās aizsardzības līdzekļus (VDAR 46. pants). Ja lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību vai atbilstošu garantiju nav, nosūtīšana vai vairākkārtēja nosūtīšana uz trešo valsti vai starptautisku organizāciju notiek tikai tad, ja ir izpildīti konkrēti nosacījumi (VDAR 49. pants).
- (2) EDAK atgādina, ka lēmumos par aizsardzības līmeņa pietiekamību ir atzīta no EEZ uz trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām nosūtīto personas datu pastāvīga aizsardzība un tie ir stabils nosūtīšanas instruments, kas nodrošina datu subjekta tiesību aizsardzību, kad dati tiek nosūtīti ārpus EEZ. Saskaņā ar Pietiekamības atsaucēm⁴ un Eiropas Savienības Tiesas (EST) attiecīgo judikatūru⁵, lai gan trešai valstij nav jānodrošina Savienības tiesību sistēmā garantētajam aizsardzības līmenim identisks aizsardzības līmenis, VDAR 45. panta 1. punktā ietvertais jēdziens "pietiekams aizsardzības līmenis" ir jāsaprot tādējādi, ka trešā valsts, pamatojoties uz tās valsts tiesību aktiem vai starptautiskajām saistībām, tik tiešām nodrošina tādu pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzības līmeni, kas būtībā ir līdzvērtīgs Eiropas Savienībā garantētajam līmenim, lasot minēto punktu Pamattiesību hartas kontekstā.
- (3) Brazīlija ir federatīva republika, kas sastāv no 26 štatiem un viena federālā distrikta, kā noteikts tās Federālajā konstitūcijā ("Konstitūcija")⁶. Brazīlijas štatiem ir arī savas konstitūcijas, kas nedrīkst būt pretrunā Federālajai konstitūcijai. Privātums un datu aizsardzība Konstitūcijā ir aizsargāti kā pamattiesības (Konstitūcijas 5. panta X, XII un LXXIX ievilkums)⁷, un Konstitucionālā tiesa tās atzīst attiecībā uz jebkuru personu, tai skaitā ārvalstnieku, neatkarīgi no tā, vai šāda persona dzīvo Brazīlijā⁸ vai ne.
- (4) Galvenais tiesību akts, kas reglamentē datu aizsardzību, ir Vispārīgais datu aizsardzības likums jeb *Lei Geral de Proteção de Dados* ("LGPD") (Nr. 13.709, 2018. gada 14. augusts, kurā jaunākie grozījumi izdarīti ar 2022. gada 25. oktobra Likumu Nr. 14.460). LGPD ir papildināts ar saistošajiem dekrētiem (prezidenta 2020. gada 26. augusta Dekrēts Nr. 10.474 un prezidenta 2023. gada 30. oktobra Dekrēts Nr. 11.758), kas ir juridiski saistoši un izpildāmi⁹.
- (5) Brazīlijas datu aizsardzības regulējums ietver ne tikai LGPD, bet arī saistošos noteikumus, ko izdevusi Brazīlijas Datu aizsardzības iestāde (*Agência Nacional de Proteção de Dados* ("ANPD"))¹⁰. Šajos noteikumos ir paredzēti papildu noteikumi par LGPD interpretāciju un piemērošanu¹¹. Piemēram, 2024. gada 24. februāra Noteikumi Nr. 4 par administratīvo sankciju piemērošanu, 2024. gada 24. aprīļa Noteikumi Nr. 15 par drošības incidentu

⁴ 29. panta darba grupa, WP 254 rev.01, pieņemtas 2017. gada 28. novembrī un pēdējo reizi pārskatītas un pieņemtas 2018. gada 6. februārī, ko apstiprinājusi EDAK, 3. nodaļa, C daļa.

⁵ EST 2015. gada 6. oktobra spriedums lietā C-362/14 *Maximilian Schrems / Data Protection Commissioner* ("Schrems") un Vispārējās tiesas 2025. gada 3. septembra spriedums lietā T-553/23 *Philippe Latombe / Eiropas Komisija* ("Latombe").

⁶ Sk. lēmuma projekta 7. apsvērumu.

⁷ Sk. lēmuma projekta 8. apsvērumu.

⁸ Sk. lēmuma projekta 9. apsvērumu.

⁹ Sk. lēmuma projekta 11. un 12. apsvērumu.

¹⁰ Visi ANPD izdotie saistošie noteikumi ir pieejami tīmekļa vietnē: https://www.gov.br/anpd/pt-br/aceso-a-informacao/institucional/atos-normativos/regulamentacoes_anpd.

¹¹ Sk. lēmuma projekta 13. apsvērumu.

paziņošanu ("Noteikumi par drošības incidentu paziņošanu"), 2024. gada 23. augusta Noteikumi Nr. 19 par personas datu starptautisku nosūtīšanu ("Datu nosūtīšanas noteikumi"), 2022. gada 27. janvāra Noteikumi Nr. 2 par *LGPD* piemērošanu maziem un vidējiem uzņēmumiem, 2024. gada 15. jūlija Noteikumi Nr. 18 par datu aizsardzības speciālista uzdevumiem ("Noteikumi par DAS").

- (6) EDAK atzinīgi vērtē to, ka tiesības uz privātumu un datu aizsardzību ir konstitucionāli atzītas par pamattiesībām, kas arī tiek īstenotas ar valsts tiesību aktiem. Turklāt EDAK pozitīvi vērtē starptautiskās saistības, ko Brazīlija ir uzņēmusies¹².
- (7) EDAK norāda, ka saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725¹³ 47. un 94. pantu Eiropas Savienības iestādes, struktūras, biroji un aģentūras var nosūtīt personas datus uz trešo valsti, teritoriju, sektoru vai starptautisku organizāciju, ko Eiropas Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 45. panta 3. punktu atzinusi par tādu, kas nodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni, ar noteikumu, ka nosūtīšana tiek veikta vienīgi ar nolūku izpildīt pārziņa kompetencē esošos uzdevumus un nav nepieciešama papildu atļauja. EDAK aicina Eiropas Komisiju atgādināt par šo juridisko iespēju lēmuma projekta apsvērumos.

2. VISPĀRĪGI DATU AIZSARDZĪBAS ASPEKTI

2.1. Pārskatatbildība un datu pārvaldība

- (8) *LGPD* paredz pārskatatbildības principu kā vienu no vispārīgajiem principiem, kas piemērojami personas datu apstrādei. Saskaņā ar to pārziņi un apstrādātāji¹⁴ pieņem atbilstīgus tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai efektīvi izpildītu savus datu aizsardzības pienākumus, un tiem jāspēj pierādīt šādu atbilstību, cita starpā kompetentajai uzraudzības iestādei (*LGPD* 46. pants). EDAK norāda, ka šādi pasākumi ietver datu aizsardzības speciālista iecelšanu (*LGPD* 41. pants), kā sīkāk izklāstīts *ANPD* Noteikumos par DAS, novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību (*LGPD* 38. pants), kā arī datu apstrādes darbību uzskaiti (*LGPD* 37. pants). Turklāt *LGPD* ir noteikts, ka pārziņi un apstrādātāji var izstrādāt iekšējos noteikumus par labu praksi un pārvaldības modeļiem, arī izglītības pasākumu plānus, iekšējās uzraudzības mehānismu un riska mazināšanas pasākumus (*LGPD* 50. pants). EDAK pozitīvi vērtē to, ka šādi instrumenti pārskatatbildības principa īstenošanai ir līdzīgi tiem, kas paredzēti *VDAR*, un atzinīgi vērtē šādu ciešu saskaņošanu.
- (9) EDAK norāda, ka attiecībā uz NIDA *LGPD* nav iekļauts skaidrs pienākums veikt NIDA gadījumos, kad apstrāde varētu radīt augstu risku fizisku personu tiesībām un brīvībām; tajā ir tikai norāde uz iespējamu *ANPD* pieprasījumu. Šajā saistībā EDAK norāda, ka *ANPD* "bieži uzdotajos jautājumos"¹⁵ par NIDA ("BUJ par NIDA") iesaka veikt NIDA, ja apstrādes darbība varētu radīt augstu risku. Turklāt *LGPD* noteikumos novērtējums par nepieciešamību un

¹² Sk. lēmuma projekta 8.–10. apsvērumu.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK ("ESDAR") (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

¹⁴ Apstrādes veicēji saskaņā ar *LGPD* 5. panta IX ievilkumu.

¹⁵ https://www.gov.br/anpd/pt-br/canais_atendimento/agente-de-tratamento/relatorio-de-impacto-a-protecao-de-dados-pessoais-ripd.

samērīgumu nav skaidri iekļauts NIDA darbības jomā. Tomēr BUJ par NIDA pārziņiem un apstrādātājiem tiek ieteikts savos NIDA novērtēt apstrādes nepieciešamību un samērīgumu.

- (10) Ņemot vērā iepriekš minēto, EDAK aicina Eiropas Komisiju uzraudzīt šo prasību praktisko īstenošanu, lai pārbaudītu, vai NIDA tiek veikts, ja apstrādes darbība var radīt augstu risku fizisku personu tiesībām un brīvībām, un vai NIDA ir iekļauts arī novērtējums par apstrādes darbību nepieciešamību un samērīgumu attiecībā uz nolūkiem.

2.2. Darbības joma un definīcijas

- (11) Pietiekamības atsauču 3. nodaļa ir veltīta “saturiskiem principiem” un attiecas uz datu aizsardzības pamatjēdzieniem un pamatprincipiem. Trešās valsts vai starptautiskas organizācijas sistēmai ir jāietver šādi pamatjēdzieni un pamatprincipi, lai nodrošinātu personas datu aizsardzības līmeni, kas pēc būtības ir līdzvērtīgs tam, ko garantē ES tiesību akti. Tiem nav jāatspoguļo VDAR terminoloģija, bet tiem būtu jāatspoguļo ES datu aizsardzības tiesību aktos ietvertie jēdzieni un jāskaidro ar tiem. Pietiekamības atsauces ir minēti šādi svarīgi jēdzieni: “personas dati”, “apstrāde”, “datu pārziņi”, “datu apstrādātājs”, “saņēmējs” un “sensitīvi dati”. Šis Brazīlijas tiesību aktu aspekts tiks komentēts nākamajos punktos.

2.2.1. LGPD materiālā un teritoriālā darbības joma

- (12) EDAK atzinīgi vērtē to, ka *LGPD* piemērošanas joma – gan materiālā, gan teritoriālā – ir ļoti līdzīga tai, kas paredzēta ES datu aizsardzības regulējumā.
- (13) *LGPD* 4. pantā no tā darbības jomas ir izslēgta apstrāde, ko veic tikai personiskos un ar saimniecisko darbību nesaistītos nolūkos, un šādi izņēmumi ir paredzēti arī VDAR (VDAR 2. panta 2. punkta c) apakšpunkts). Turklāt dažas citas apstrādes darbības daļēji neietilpst *LGPD* darbības jomā, jo īpaši apstrāde sabiedriskās drošības, valsts aizsardzības, ar likumu noteikto prasību īstenošanas nolūkos vai noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas un kriminālvajāšanas nolūkos, žurnālistikas un mākslinieciskos nolūkos, akadēmiskās pētniecības, pētniecības veselības jomā nolūkos (*LGPD* 3. panta III ievilkums). Tas ir sīkāk izklāstīts šā atzinuma 3.1. iedaļā.
- (14) Jo īpaši attiecībā uz *LGPD* daļēju piemērošanu personas datu apstrādei, ko veic žurnālistikas un mākslinieciskos nolūkos, EDAK norāda, ka izņēmuma darbības joma ir līdzvērtīga VDAR 85. panta 2. punktā noteiktajai¹⁶, t. i., šāds izņēmums ir piemērojams tikai tad, ja personas datus apstrādā vienīgi minētajā nolūkā, bet visa pārējā apstrāde, kuru veic presē, medijos un mākslas struktūrās, ietilpst *LGPD* darbības jomā. Turklāt joprojām ir piemērojami daži izņēmumi, kas attiecas uz personas datu apstrādi vienīgi akadēmiskos nolūkos, t. i., *LGPD* 7. pants (prasības attiecībā uz juridisko pamatu) un 11. pants (noteikumi par sensitīvu datu apstrādi)¹⁷. Šo izņēmumu darbības joma arī atbilst VDAR 85. panta 2. punktā noteiktajai.

2.2.2. Definīcijas

- (15) EDAK pozitīvi vērtē *LGPD* izmantoto definīciju saskaņošanu ar ES datu aizsardzības regulējumu – tās atbilst VDAR paredzētajām definīcijām. Konkrētāk, *LGPD* jēdzieni “personas

¹⁶ Sk. arī lēmuma projekta 35. apsvērumu.

¹⁷ Sk. arī lēmuma projekta 32. un 33. apsvērumu.

dati", "pseudonimizēta informācija", "anonīmi dati"¹⁸, "datu apstrāde", "datu pārzinis", "datu apstrādātājs" un "sensitīvi dati" (*LGPD* 5. pants) ir definēti līdzīgi, kā tie definēti *VDAR*, proti, 26. apsvērumā, 4. pantā un 9. panta 1. punktā. Arī citu jēdzienu, piemēram, "datu subjekts", "datu aizsardzības speciālists", "piekrišana", "novērtējums par ietekmi uz datu aizsardzību" un "kopīgs pārzinis"¹⁹, definīcijas būtībā ir līdzvērtīgas *VDAR* paredzētajām.

2.3. Datu aizsardzības principi un juridiskais pamats

2.3.1. Apstrādes principi

- (16) Pietiekamības atsaucēs saskaņā ar *VDAR* ir noteikts, ka dati ir jāapstrādā likumīgi, godprātīgi un legītīmi. Saskaņā ar *LGDP* 6. pantu personas datu apstrādi veic godprātīgi, ievērojot šādus principus: nolūka, pietiekamības, nepieciešamības, brīvas piekļuves²⁰, datu kvalitātes, pārredzamības, drošības, novēršanas, nediskriminācijas, atbildības un pārskatatbildības.
- (17) Ņemot vērā šo principu koncepcijas, Brazīlijas tiesību sistēmā ir iestrādāti tie paši datu apstrādes principi, kas izklāstīti *VDAR* 5. pantā. Piemēram, attiecībā uz apstrādes nolūka ierobežojumu *LGPD* 7. panta 7. punktā ir noteikts, ka "šā panta 3. punktā (publiski pieejami personas dati) un 4. punktā (dati, kurus datu subjekts apzināti ir publiskojis) minēto personas datu turpmāku apstrādi var veikt jaunos nolūkos, ja tiek ievēroti jaunās apstrādes legītīmie un konkrētie nolūki un datu subjekta tiesības, kā arī šajā likumā noteiktie pamatojumi un principi".
- (18) *VDAR* ir skaidri noteikts, ka šāda turpmāka apstrāde var notikt tikai tad, ja jaunais nolūks ir savietojams ar sākotnējo nolūku. Prasība nodrošināt nolūku savietojamību (kā arī atbilstību piemērojamajiem ētikas standartiem un tehniskajām un tiesiskajām garantijām) ir uzsvērtā *ANPD* izdotajā Rokasgrāmatā par personas datu apstrādi akadēmiskos nolūkos un pētījumu un pētniecības veikšanas nolūkos, kā arī Pamatnostādnēs par legītīmajām interesēm. Pamatnostādnēs par legītīmajām interesēm *ANPD* skaidro, kā datu pārzinim ir jāpierāda pastāvoša saikne starp abiem apstrādes nolūkiem un jāņem vērā datu subjekta "tiesiskā palāvība". Minētajās pamatnostādnēs ir arī precizēts, ka "tiesiskās palāvības analīzi var balstīt uz vairākiem faktoriem, tai skaitā jo īpaši uz šādiem: d) paredzētais datu vākšanas nolūks un tā savietojamība ar apstrādi, kas balstīta uz legītīmām interesēm". EDAK atzinīgi vērtē šādu *ANPD* skaidrojumu, kas palīdz labāk saskaņot nolūka ierobežojuma prasības.
- (19) *VDAR* noteiktais glabāšanas ierobežojuma princips paredz, ka datus glabā tikai tik ilgi, cik tas ir nepieciešams nolūkiem, kādos attiecīgos personas datus apstrādā (*VDAR* 5. panta 1. punkta e) apakšpunkts). Lai gan *LGPD* 6. pantā nav skaidri noteikts glabāšanas ierobežojuma princips, šis pants būtu jālasa kopā ar *LGPD* 15. pantu, kurā šī prasība ir precizēta datu apstrādes izbeigšanas gadījumā. Šajā pantā glabāšanas ierobežojuma princips ir skaidri saistīts ar "pietiekamības" un "nepieciešamības" principiem, kas ietverti *LGPD* 6. pantā uzskaitītajos vispārīgajos principos. Lielākas skaidrības labad EDAK mudina Eiropas Komisiju lēmuma projektā precizēt *LGPD* 6. un 15. panta mijiedarbību saistībā ar glabāšanas ierobežojuma principu.

¹⁸ *LGPD* 12. pantā ir sīkāk precizēts, ka anonimizēti dati netiek uzskatīti par personas datiem, izņemot gadījumus, kad anonimizācija ir tikusi vai var tikt atcelta, pieliekot saprātīgas pūles. Šajā pantā ir paskaidrots, ka jēdziens "saprātīgs" būtu jāapsver, ņemot vērā objektīvus faktorus, piemēram: 1) izmaksas un laiku, kas vajadzīgs deanonimizācijai, 2) pieejamās tehnoloģijas un 3) vienīgi paša datu pārziņa līdzekļu izmantošanu.

¹⁹ Sk. *LGPD* 42. panta 1. punkta I ievilkumu.

²⁰ "Brīva piekļuve – datu subjektiem ir garantēta atvieglota un bezmaksas piekļuve informācijai par datu apstrādes veidu un ilgumu, kā arī par viņu personas datu integritāti" (*LGPD* 6. panta IV ievilkums).

- (20) Turklāt attiecībā uz glabāšanas ierobežojuma prasībām *LGPD* 16. pantā ir paredzēti nosacījumi personas datu glabāšanai un dzēšanai pēc apstrādes beigām. Minētajā pantā ir arī paredzēti četri nolūki, kādos datus var glabāt pēc datu apstrādes beigām: 1) juridisko vai regulatīvo pienākumu izpildei, 2) pētniecības nolūkos, iespēju robežās nodrošinot datu anonimizāciju, 3) ja tos nosūta trešām personām saskaņā ar *LGPD* prasībām vai 4) ja tos izmanto vienīgi pārzinis – ar nosacījumu, ka dati ir anonimizēti un trešām personām ir aizliegta piekļuve šiem datiem. EDAK norāda, ka šīs apstrādes situācijas atbilst VDAR nostiprinātajam glabāšanas ierobežojuma principam.
- (21) Pārredzamības un godprātības principa mērķis ir nodrošināt, ka datu subjektiem ir kontrole pār saviem personas datiem, un šajā nolūkā informāciju datu subjektam parasti sniedz proaktīvi ²¹. Savukārt *LGPD* šim principam ir paredzēts ierobežojums saistībā ar “komercnoslēpumu un rūpniecisko noslēpumu”, kas var ietekmēt datu subjektu iespēju saņemt informāciju par savu datu apstrādi, lai tie varētu īstenot kontroli pār tiem (piemēram, iesniedzot sūdzību *ANPD*). Tomēr Eiropas Komisija lēmuma projektā skaidro, ka šis ierobežojums būtu jāinterpretē, ņemot vērā Brazīlijas Likumu par piekļuvi informācijai un prezidenta 2012. gada 16. maija Dekrētu Nr. 7.721, un “ir jāinterpretē tādējādi, ka informācijas apstrāde un citāda izpaušana nedrīkst atklāt komercnoslēpumu vai radīt konkurences priekšrocības citiem dalībniekiem, vienlaikus īstenojot personas datu aizsardzības mērķus. Tas nozīmē, ka attiecībā uz pārredzamības principu un visā *LGPD* tekstā “komercnoslēpuma un rūpnieciskā noslēpuma” ierobežojums nav jāsaprot kā vispārējs pamats atteikumam ievērot tiesību aktus, bet drīzāk kā prasība ieviest īpašas garantijas, ar ko nodrošina informācijas izpaušanu tādā veidā, kas aizsargā šīs intereses”²².
- (22) Ņemot vērā pārredzamības principa nozīmi, EDAK aicina Eiropas Komisiju uzraudzīt šā noteikuma īstenošanu praksē, lai labāk izprastu, kā tas ietekmē tiesības uz informāciju un piekļuvi.

2.3.2. Drošības pasākumi un pārkāpumi

- (23) *LGPD* ir ietverti drošības un novēršanas principi, kas paredz īstenot pasākumus personas datu aizsardzībai un ar šādu apstrādi saistītā kaitējuma novēršanai (*LGPD* 6. panta VII un VII ievilkums), turklāt *LGPD* ir skaidri noteikts, ka, ja drošības pasākumi netiek pienācīgi īstenoti, datu apstrāde tiek uzskatīta par nelikumīgu. Likumā ir noteikts, ka ir jāīsteno pasākumi, kas vajadzīgi, lai pierādītu atbilstību šim principam, izmantojot uz risku balstītu pieeju (*LGPD* 44., 46. un 47. pants), un jāievēro pārkāpuma novērtēšanas un pārkāpuma paziņošanas prasības (*LGPD* 48. un 49. pants). EDAK pozitīvi vērtē to, ka šādi principi un pienākumi ir cieši saskaņoti ar VDAR noteiktajiem principiem un pienākumiem.
- (24) EDAK atzinīgi vērtē to, ka *ANPD* ir pieņēmusi papildu saistošus Noteikumus par drošības incidentu paziņošanu, kuros izklāstīts incidenta jēdziens un sīkāka informācija par tā smaguma novērtēšanu (piemēram, ja tiek uzskatīts, ka incidents rada risku datu subjektiem vai būtiski ietekmē datu subjektu intereses un pamattiesības, par to jāpaziņo *ANPD* un datu subjektam), kā arī par incidentu paziņošanas prasībām²³. Šajā saistībā EDAK norāda, ka saskaņā ar Noteikumiem par drošības incidentu paziņošanu parasti “pārzinim trīs darba dienu

²¹ Tas ir uzsvērts arī Pietiekamības atsaucēs, sk. 3. nodaļas A sadaļas 7. punktu.

²² Sk. lēmuma projekta 81. apsvērumu.

²³ Sk. lēmuma projekta 73.–77. apsvērumu.

laikā ir jāpaziņo par drošības incidentu *ANPD*²⁴, un aicina Eiropas Komisiju attiecīgi saskaņot savu lēmuma projektu (75. apsvērums)²⁵.

- (25) EDAK attiecībā uz paziņošanu par datu aizsardzības pārkāpumiem norāda, ka *LGPD* ir noteikts, ka šādā paziņojumā (gan *ANPD*, gan datu subjektam) cita starpā ietver informāciju par tehniskajiem un drošības pasākumiem, kas izmantoti personas datu aizsardzībai un pieņemti pirms un pēc incidenta, ievērojot komercnoslēpumus un rūpnieciskos noslēpumus (*LGPD* 6. panta III ievilkums un 9. panta II ievilkums). EDAK secina, ka ir efektīvi jānodrošina, lai tiesības uz privātumu un datu aizsardzību nelabvēlīgi neietekmē citu tiesību aizsardzību, un aicina Komisiju uzraudzīt, kā tiek īstenots šāds ierobežojums, kad informācija par incidentu ir sniegta daļēji (ņemot vērā komercnoslēpumus un rūpnieciskos noslēpumus), un tā ietekmi uz *ANPD* pilnvarām, ja tādas ir.

2.3.3. Apstrādes likumīgums

- (26) EDAK norāda, ka *LGPD* (5. panta XII ievilkums, 7., 8. un 10. pants) paredzētais likumīguma princips un tā īstenošana ir cieši saskaņoti ar VDAR noteikto (4. panta 11. punkts, 6., 7. un 9. pants), un atzinīgi vērtē šo saskaņošanu.

2.3.3.1. Leģitīmās intereses

- (27) *LGPD* (7. panta IX ievilkums) paredzētās prasības attiecībā uz leģitīmām interesēm, kas izmantojamas kā juridiskais pamats apstrādei, ir saskaņotas ar VDAR (6. panta 1. punkta f) apakšpunkts). *LGPD* ir arī uzsvērts, ka pamattiesībām un brīvībām (kas ietver tiesības uz datu aizsardzību²⁶) parasti būtu jāprevalē.
- (28) EDAK norāda, ka *LGPD* 10. pantā ir uzskaitīti leģitīmie nolūki, kādiem var izmantot šādu juridisko pamatu. Viens no šiem leģitīmajiem nolūkiem ir atbalstīt un veicināt pārziņa darbību (*LGPD* 10. panta I ievilkums).
- (29) Lai gan šis formulējums šķiet plašs, EDAK norāda, ka “leģitīmo interešu” izmantošanas nosacījumi ir sīkāk izklāstīti *ANPD* pieņemtajā rokasgrāmatā “Personas datu apstrādes juridiskie pamati – leģitīmas intereses” (“Leģitīmo interešu rokasgrāmata”). Minētajā rokasgrāmatā ir precizēts, ka, lai intereses uzskatītu par “leģitīmām”, ir jābūt izpildītiem trim nosacījumiem: 1) ir nodrošināta saderība ar Brazīlijas tiesību sistēmu, 2) ir sniegta atsauce uz konkrētu situāciju un 3) apstrāde ir saistīta ar leģitīmiem, konkrētiem un skaidriem nolūkiem²⁷. Šie nosacījumi ir līdzīgi trim kumulatīvajiem nosacījumiem, kas jāizpilda, lai personas datu apstrāde būtu likumīga saskaņā ar šo juridisko pamatu, kā noteikusi EST²⁸, un to papildu skaidrojuma, ko sniegusi Tiesa. Turklāt “leģitīmo interešu” nosacījumi, kas precizēti Leģitīmo interešu rokasgrāmatā, ir līdzīgi EDAK pieņemtajās pamatnostādņēs²⁹ izklāstītajiem nosacījumiem. EDAK atzinīgi vērtē *ANPD* pieeju attiecībā uz leģitīmām interesēm un tās izmantošanu apstrāde nolūkos.

²⁴ Sk. Noteikumu par drošības incidentu paziņošanu 6. un 9. pantu.

²⁵ Sk. lēmuma projekta 75. apsvērums, saskaņā ar kuru “Par drošības incidentu *ANPD* un datu subjektiem paziņo trīs dienu (72 stundu) laikā pēc tam, kad pārzinis par to ir uzzinājis”.

²⁶ Sk. šā atzinuma 3. punktu.

²⁷ Sk. lēmuma projekta 52. apsvērums.

²⁸ Piemēram, EST 2023. gada 7. decembra spriedums apvienotajās lietās C-26/22 un C-64/22 *SCHUFA Holding AG*, 75.–80. punkts.

²⁹ Pamatnostādnes 1/2024 par personas datu apstrādi saskaņā ar VDAR 6. panta 1. punkta f) apakšpunktu (versija 1.0), pieņemtas 2024. gada 8. oktobrī.

2.4. Individuālās tiesības

- (30) EDAK atzinīgi vērtē to, ka *LGPD* nodrošina personām tiesības, kas līdzīgas VDAR paredzētajām tiesībām (abos tiesību aktos – III nodaļā). Jo īpaši *LGPD* ir paredzētas piekļuves tiesības, tiesības labot datus, tiesības uz datu pārnesamību, tiesības ierobežot apstrādi, tiesības uz datu dzēšanu, tiesības uz informāciju, tiesības atteikt vai atsaukt piekrišanu, tiesības iebilst pret apstrādi un tiesības iesniegt lūgumrakstu (*LGPD* 9. un 18. pants).
- (31) *LGPD* arī nodrošina datu subjektiem tiesības pieprasīt tādu lēmumu pārskatīšanu, kuri pieņemti, pamatojoties tikai uz personas datu automatizētu apstrādi, kas skar datu subjekta intereses (*LGPD* 20. pants). *LGPD* 20. panta saturs būtībā atspoguļo VDAR 22. pantu.
- (32) EDAK norāda, ka attiecībā uz datu subjekta tiesībām Brazīlijas *Habeas Data* likumā ir paredzēti īpaši noteikumi, lai piešķirtu piekļuves tiesības un tiesības labot datus īsā termiņā (attiecīgi 10 un 15 dienās) pēc personas pieprasījuma, un atzinīgi vērtē šo aspektu.
- (33) EDAK uzskata, ka *LGPD* attiecībā uz datu subjekta tiesībām nosaka tādas prasības, kas būtībā ir līdzvērtīgas tām, kas paredzētas VDAR.

2.5. Tālākas nosūtīšanas ierobežojumi

- (34) Pietiekamības atsaucēs ir precizēts, ka fizisko personu, kuru personas dati ir nosūtīti saskaņā ar lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību, aizsardzības līmeni nedrīkst samazināt tālāka nosūtīšana, un tāpēc datus tālāk nosūtīt drīkst “tikai tad, ja turpmākajam saņēmējam (t. i., pārsūtīto datu saņēmējam) arī piemēro noteikumus (tai skaitā līguma noteikumus), kas nodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni, un tas ievēro attiecīgus norādījumus, veicot datu apstrādi datu pārziņa uzdevumā”.
- (35) Saistībā ar Brazīlijas tiesiskā regulējuma un prakses pietiekamības novērtējumu tālāka nosūtīšana ir personas datu nosūtīšana no subjekta, kas darbojas kā pārzinis *LGPD* Brazīlijas teritoriālajā darbības jomā, uz subjektu, kas neietilpst šajā darbības jomā.
- (36) Prasības attiecībā uz tālāku nosūtīšanu ir noteiktas *LGPD* V nodaļā, un tās ir papildinājuši *ANPD*, pieņemot “Datu nosūtīšanas noteikumus”, kuros ir sniegtas jēdzienu “nosūtīšana”, “starptautiska datu nosūtīšana”, “saņēmējs” un “nosūtītājs” definīcijas un ietvertas sīki izstrādātas prasības attiecībā uz nosūtīšanu.
- (37) EDAK pozitīvi vērtē to, ka jēdzienu “nosūtīšana” un “starptautiska datu nosūtīšana” definīcijas ir saskaņotas ar EDAK Pamatnostādnēs 05/2021³⁰ iekļautajām definīcijām.
- (38) Saskaņā ar *LGPD* un Datu nosūtīšanas noteikumiem tālāka nosūtīšana var notikt tikai leģitīmos, konkrētos un skaidros nolūkos un tad, ja ir ieviesti īpaši instrumenti vai nosacījumi (*LGPD* 33. pants un Datu nosūtīšanas noteikumu 9.–33. pants)³¹. EDAK atzinīgi vērtē to, ka šie instrumenti ir līdzīgi VDAR V nodaļā paredzētajiem nosūtīšanas rīkiem. Tomēr EDAK aicina Eiropas Komisiju lēmuma projektā precizēt, vai nosūtīšanu saskaņā ar *LGPD* 33. panta

³⁰ Pamatnostādnes 05/2021 par mijiedarbību starp 3. panta piemērošanu un noteikumiem par starptautisko nosūtīšanu saskaņā ar VDAR V nodaļu, pieņemtas 2023. gada 14. februārī, 9. punkts.

³¹ Sk. arī lēmuma projekta 101.–109. apsvērumu.

III–IX ievilkumu var veikt tikai ārkārtas apstākļos, kad nav izpildīti *LGPD* 33. panta I–II ievilkuma nosacījumi³².

- (39) Tomēr Datu nosūtīšanas noteikumos ir noteikts, ka personas datu starptautiska nosūtīšana ir atļauta, “ja datu subjekts šādai nosūtīšanai ir devis konkrētu un skaidri atšķiramu piekrišanu, kad iepriekš ir sniegta informācija par paredzētās darbības starptautisko raksturu, kas skaidri nošķir to no citiem nolūkiem”. Nav skaidrs, vai šāda prasība ietver pienākumu informēt datu subjektus par iespējamajiem starptautiskas nosūtīšanas riskiem, kas izriet no tā, ka trešā valstī nav pietiekamas aizsardzības un ka nav atbilstošu garantiju (piemēram, pienākumu informēt par to, ka trešā valstī varētu nebūt uzraudzības iestādes un/vai datu apstrādes principu, un/vai datu subjektu tiesību), kas ir saskaņā ar *VDAR* 49. panta 1. punkta a) apakšpunktu noteikta prasība. EDAK uzskata un *VDAR* paredz, ka šīs informācijas sniegšana ir būtiska, lai datu subjekts varētu sniegt informētu piekrišanu, pilnībā pārzinot šos konkrētos nosūtīšanas faktus. Tāpēc EDAK aicina Eiropas Komisiju lēmuma projektā precizēt, vai datu subjekts ir jāinformē par iespējamajiem šādas nosūtīšanas riskiem, kas izriet no tā, ka trešā valstī nav pietiekamas aizsardzības un ka nav atbilstošu garantiju.
- (40) Turklāt Datu nosūtīšanas noteikumos ir iekļauts noteikums, ka “gan pārzinis, gan apstrādātājs pieņem efektīvus pasākumus, ar kuriem var pierādīt personas datu aizsardzības noteikumu ievērošanu, kā arī šādu pasākumu efektivitāti, tādā veidā, kas ir saderīgs ar apstrādes riska līmeni un izmantotās starptautiskās nosūtīšanas kārtību” (Datu nosūtīšanas noteikumu 4. panta 2. daļa). EDAK atzinīgi vērtē šā pienākuma iekļaušanu. Vienlaikus būtu lietderīgi precizēt, ka šo pasākumu efektivitāte būtu jānovērtē, lai nodrošinātu arī to, ka attiecīgās trešās valsts vietējais tiesiskais regulējums negatīvi neietekmē to datu subjektu aizsardzības nepārtrauktību, kuru dati tiek nosūtīti³³. EDAK aicina Eiropas Komisiju precizēt, ka šis elements arī tiks ņemts vērā nosūtīšanas scenārijos.
- (41) EDAK atzinīgi vērtē skaidras pārredzamības prasības iekļaušanu attiecībā uz datu subjektu, t. i., datu subjektiem ir tiesības saņemt līgumisko instrumentu, ko izmanto tālākai nosūtīšanai, kā arī šādas nosūtīšanas aprakstu, piemēram, nosūtīšanas ilgumu un nolūku, galamērķa valstis, iesaistīto personu pienākumus, datu subjektu tiesības un līdzekļus to īstenošanai (Datu nosūtīšanas noteikumu 16. pants).
- (42) Tomēr šķiet, ka šāda pārskatāmības pienākuma darbības joma ir piemērojama tikai tad, ja nosūtīšana tiek veikta, pamatojoties uz līguma standartklauzulām, nevis tad, kad tiek izmantots cits rīks³⁴. Tāpēc EDAK aicina Eiropas Komisiju precizēt, ka neatkarīgi no izmantotā nosūtīšanas rīka ir piemērojami vieni un tie paši pārredzamības pienākumi.
- (43) EDAK arī norāda, ka prasības attiecībā uz saistošo uzņēmuma noteikumu (“SUN”) saturu pilnībā neatbilst *VDAR* prasībām, jo īpaši *VDAR* 47. panta 2. punkta f) un l) apakšpunktam. Lai nodrošinātu, ka netiek samazināts *VDAR* nodrošinātais aizsardzības līmenis, EDAK aicina Eiropas Komisiju lēmuma projektā precizēt, ka arī šie elementi³⁵ tiks ņemti vērā situācijās, kad

³² *VDAR* 49. pantā ir noteikts, ka šajā pantā paredzētās atkāpes var izmantot tikai tad, ja nav pieņemts lēmums par aizsardzības līmeņa pietiekamību saskaņā ar *VDAR* 45. panta 3. punktu vai nav atbilstošu garantiju saskaņā ar *VDAR* 46. pantu.

³³ Sk. spriedumu lietā *Latombe*. Sk. arī EST 2020. gada 16. jūlija spriedumu lietā C-311/18 (“*Schrems II*”).

³⁴ Piemēram, Datu nosūtīšanas noteikumos ir iekļautas vispārīgas prasības attiecībā uz pārredzamību gadījumos, kad ir paredzēts izmantot saistošus uzņēmuma noteikumus (“SUN”), konkrētāk, “izveidot un īstenot privātuma pārvaldības programmu, kuras mērķis ir izveidot uzticības attiecības ar datu subjektu, izmantojot pārredzamas darbības, kas nodrošina datu subjekta līdzdalības mehānismus” (Datu nosūtīšanas noteikumu 25. panta V ievilkums), un pārredzamību attiecībā uz datu subjekta tiesību un tiesību iesniegt sūdzību īstenošanu (Datu nosūtīšanas noteikumu 26. panta VI ievilkums).

³⁵ Atbildība un sadarbība ar uzraudzības iestādi (*VDAR* 47. panta 2. punkta f) un l) apakšpunkts).

šis nosūtīšanas rīks ir jāizmanto tādu personas datu tālākai nosūtīšanai, kas nosūtīti uz Brazīliju saskaņā ar lēmumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību.

2.6. Procesuālie un izpildes mehānismi

- (44) Saskaņā ar Pietiekamības atsaucēm³⁶ un attiecīgo EST judikatūru³⁷ datu aizsardzības sistēmai, kas būtībā ir līdzvērtīga Eiropas Savienības modelim, ir jānodrošina: i) neatkarīga iestāde, kas uzrauga un nodrošina datu aizsardzības tiesību aktu izpildi un kam ir pilnvaras veikt izmeklēšanu un rīkoties bez ārējas ietekmes. Datu aizsardzības sistēmām ir jānodrošina, ka ii) datu pārziņi un apstrādātāji uzņemas pārskatatbildību un apzinās savus pienākumus, savukārt datu subjekti ir informēti par savām tiesībām. Lai nodrošinātu noteikumu ievērošanu, būtu jāievieš efektīvi sankciju un pārbaudes procesi, panākot iii) ka datu pārziņi un apstrādātāji pierāda atbilstību, veicot tādus pasākumus kā novērtējumus par ietekmi uz datu aizsardzību, apstrādes darbību ierakstu veidošanu un datu aizsardzības speciālistu iecelšanu. Turklāt iv) datu aizsardzības sistēmai jānodrošina atbalsts un palīdzība atsevišķiem datu subjektiem, īstenojot viņu tiesības, kā arī atbilstošus tiesiskās aizsardzības mehānismus.
- (45) Šajā iedaļā EDAK savā novērtējumā galveno uzmanību ir pievēršusi tam, vai pastāv neatkarīga iestāde, atbilstīgs tiesiskās aizsardzības mehānisms un efektīvas sankcijas.

2.6.1. Neatkarīga pārraudzība

- (46) Ar *LGPD* izveido *Agencia Nacional de Proteção de Dados (ANPD)* kā valsts uzraudzības iestādi, kas ir atbildīga par minētā likuma noteikumu uzraudzību un izpildi.
- (47) EDAK atzinīgi vērtē to, ka *ANPD* ir piešķirts statuss “īpaša veida iestāde” – apzīmējums, kas paredzēts, lai nodrošinātu autonomiju, kura vajadzīga, lai pilnībā īstenotu juridiskās funkcijas un pilnvaras, kas tai piešķirtas ar *LGPD*, jo īpaši atceļot noteikumus, kas *ANPD* darbību un finanšu darbības pakārtoja izpildvaras piešķirtām atļaujām.
- (48) Tāpat EDAK atzinīgi vērtē 2025. gada 15. septembrī ieviestās izmaiņas Brazīlijas tiesiskajā regulējumā, saskaņā ar kurām *ANPD* tagad tiek atzīta par **regulatīvu aģentūru**³⁸. EDAK secina, ka tāpēc viena no galvenajām izmaiņām ir tā, ka *ANPD* savu budžetu Plānošanas un budžeta ministrijai iesniegs tieši, nevis ar Tieslietu ministrijas starpniecību. Federālajā valsts budžetā *ANPD* budžets joprojām ir atsevišķa pozīcija. EDAK secina, ka *ANPD* jau bija neatkarīga arī attiecībā uz tās budžetu un finansēm, taču tagad, kad tā ir kļuvusi par regulatīvu aģentūru, tās administratīvais process ir vienkāršots.
- (49) EDAK atzinīgi vērtē arī *ANPD* jauno kompetenci – tā nesen tika izraudzīta par iestādi, kas ir atbildīga par bērnu aizsardzību tiešsaistē³⁹. EDAK ņem vērā, ka saskaņā ar *LGPD* IX nodaļu *ANPD* ir labi nodrošināta ar visām pilnvarām un uzdevumiem, kas nepieciešami un jāievieš, lai nodrošinātu datu aizsardzības tiesību ievērošanu un veicinātu informētību, piemēram, ar izmeklēšanas un sankciju piemērošanas pilnvarām (*LGPD* 55.-J pants).

³⁶ Sk. Pietiekamības atsauču 3. nodaļas C punktu.

³⁷ EST 2015. gada 6. oktobra spriedums lietā C-362/14, *Schrems*.

³⁸ Pagaidu pasākums Nr. 1.317/2025, pieejams tīmekļa vietnē <https://www.in.gov.br/en/web/dou/-/medida-provisoria-n-1.317-de-17-de-setembro-de-2025-656784314>.

³⁹ Likums Nr. 15.211/2025 par bērnu un nepilngadīgo aizsardzību digitālajā vidē, pieejams tīmekļa vietnē <https://www.in.gov.br/web/dou/-/lei-n-15.211-de-17-de-setembro-de-2025-656579619>.

- (50) Attiecībā uz *ANPD* personālu un budžetu, kam ir nozīme tās neatkarības nodrošināšanā, EDAK pozitīvi vērtē neseno lēmumu palielināt darbinieku skaitu ar vairāk nekā 200 jaunām amata vietām⁴⁰.
- (51) EDAK norāda, ka saskaņā ar *LGPD* 55.-C pantu (tagad) *ANPD* sastāvā ir vairākas struktūras⁴¹, to vidū Nacionālā personas datu un privātuma aizsardzības padome ("Padome"). EDAK ņem vērā tās sastāvu, kurā ietilpst arī federālās izpildvaras, likumdevējas varas un tiesu varas pārstāvji⁴². EDAK arī norāda, ka saskaņā ar *LGPD* 58.-B pantu Padome cita starpā ir atbildīga par i) "stratēģisku pamatnostādņu ierosināšanu un pamatinformācijas sniegšanu valsts politikas izstrādei personas datu un privātuma aizsardzības jomā un *ANPD* darbībām" un ii) "ieteicamajām darbībām, kas jāveic *ANPD*".
- (52) Jo īpaši attiecībā uz šiem uzdevumiem EDAK uzskata, ka ir svarīgi gūt skaidrāku izpratni par to, kā tie tiek īstenoti un cik lielā mērā Padomes priekšlikumi un ieteikumi ietekmē *ANPD* darbu. Tādēļ tā aicina Eiropas Komisiju sīkāk izklāstīt šos uzdevumus un mijiedarbību starp Padomi un *ANPD*, lai labāk novērtētu Padomes ietekmi uz *ANPD* darbībām.

2.6.2. Tiesiskā aizsardzība

- (53) EDAK atzinīgi vērtē *LGPD* paredzēto tiesiskās aizsardzības mehānismu, kas arī nodrošina datu subjektiem tiesības iesniegt sūdzību *ANPD* un apstrīdēt tās lēmumu ar pārsūdzību, kura iesniedzama tās direktoru padomei. Pēc tam fiziskas personas var pārsūdzēt direktoru padomes lēmumus tiesā, kā arī iesniegt regresa prasību pret *ANPD* par to, ka tā nav izpildījusi savus pienākumus saskaņā ar *LGPD*. Tā kā no lēmuma projekta nav skaidri saprotama atšķirība starp pārsūdzības instrumentu un regresa instrumentu, EDAK aicina Komisiju sīkāk precizēt šo divu līdzekļu funkcijas, arī to, vai regresa tiesību izmantošana attiecas tikai uz atteikumu izskatīt sūdzību vai sūdzības noraidīšanu pēc būtības.
- (54) Tāpat EDAK atzinīgi vērtē tiesības pieprasīt kompensāciju par mantisko un morālo kaitējumu, kā arī kolektīvās tiesiskās aizsardzības nodrošināšanu (*LGPD* 22. pants).

2.6.3. Sankcijas

- (55) EDAK atgādina, ka iedarbīgu un atturošu sankciju esībai var būt svarīga nozīme datu aizsardzības noteikumu ievērošanas nodrošināšanā, jo tās liecina par augstu pārskatatbildības un informētības līmeni, ko sistēma nodrošina. EDAK atzinīgi vērtē *ANPD* piešķirtās korektīvās pilnvaras, kas ir īstenotas vairākkārt⁴³ un ietver virkni pasākumu, piemēram, brīdinājumu, naudas sodus līdz divu procentu (2 %) apmērā no iesaistītās privātās juridiskās personas bruto ieņēmumiem, dienas naudas sodus, ar pārkāpumu saistīto personas datu bloķēšanu līdz tā novēršanai, attiecīgo datu apstrādes darbību pagaidu apturēšanu un attiecīgo personas datu dzēšanu (*LGPD* 52. pants)⁴⁴. EDAK aicina Komisiju uzraudzīt to konsekvētu piemērošanu, īpašu uzmanību pievēršot sankcijām.

⁴⁰ <https://www.in.gov.br/en/web/dou/-/medida-provisoria-n-1.317-de-17-de-setembro-de-2025-656784314>.

⁴¹ Saskaņā ar *LGPD* 55.-C pantu *ANPD* sastāvā ir: direktoru padome (augstākā pārvaldības struktūra), Nacionālā personas datu un privātuma aizsardzības padome, Disciplinārlietu kolēģijas birojs, IV – Ombuda birojs, VI – Juridisko lietu birojs un VI – administratīvās vienības un specializētās vienības, kas nepieciešamas *LGPD* noteikumu izpildes nodrošināšanai. Sk. arī lēmuma projekta 126.–130. apsvērumu.

⁴² Sk. arī lēmuma projekta 132. apsvērumu un *LGPD* 55.-C pantu.

⁴³ Sk. *ANPD*, Sankciju reģistrs: https://www.gov.br/anpd/pt-br/centrais-de-conteudo/deciso-es-em-processos-sancionadores-1/deciso-es-em-processos-sancionadores?_authenticator=7951f0a70d3d125fd05e11a1e544b72d2c61f304.

⁴⁴ "Šīs sankcijas var piemērot publiskām vai privātām struktūrām, izņemot naudas sodus un dienas naudas sodus, ko nevar piemērot publiskām struktūrām" (lēmuma projekta 135. apsvērums).

- (56) EDAK pozitīvi vērtē to, ka *ANPD* ir izdevusi (saistošus) Noteikumus par sankcijām. Minētajos noteikumos sankcijas ir iedalītas dažādos līmeņos, izmantojot objektīvus faktorus, piemēram, apstrādāto datu veidu un apjomu vai ietekmi uz datu subjektu tiesībām, un noteikta naudas sodu aprēķināšanas metodika, kas atbilst VDAR 83. panta prasībām.

3. BRAZĪLIJAS PUBLISKO IESTĀŽU PIEKĻUVE PERSONAS DATIEM, KO NOSŪTA NO EIROPAS SAVIENĪBAS, UN TO IZMANTOŠANA

- (57) Saskaņā ar VDAR 45. panta 2. punktu Brazīlijas tiesību aktos paredzēto ierobežojumu un garantiju novērtējums attiecībā uz Brazīlijas publisko iestāžu piekļuvi personas datiem, kas nosūtīti pārzinjiem un apstrādātājiem Brazīlijā krimināltiesību izpildes panākšanas nolūkos un valsts drošības nolūkos ("valdības piekļuve"), un to turpmāku izmantošanu ir svarīgs "līdzvērtības pēc būtības" pārbaudes elements, kā to interpretējusi EST.
- (58) EDAK pozitīvi vērtē to, ka Komisija lēmuma projektā šim aspektam ir pievērsusi īpašu uzmanību un sniegusi faktu informāciju par to⁴⁵. Tāpēc EDAK šajā atzinumā neatkārtot lielāko daļu faktu konstatējumu un analīzi. Tā vietā tā novērtē Brazīlijas sistēmas ieviešanas tiesībsardzības un valsts drošības nolūkos veiktajā valdības piekļuvē, pamatojoties uz četriem elementiem, ko EDAK identificējusi 2020. gada 10. novembrī pieņemtajos leteikumos attiecībā uz Eiropas būtiskajām garantijām uzraudzības pasākumiem⁴⁶:
- A garantija – skaidri, precīzi un pieejami noteikumi,
 - B garantija – nepieciešamība un samērīgums attiecībā uz izvirzītajiem likumīgajiem mērķiem,
 - C garantija – neatkarīgs uzraudzības mehānisms,
 - D garantija – indivīdam pieejami efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi un tiesiskās aizsardzības mehānismi.

3.1. Brazīlijas publisko iestāžu piekļuve datiem un to izmantošana krimināltiesību izpildes panākšanas nolūkos

3.1.1. Tiesiskais regulējums krimināltiesību izpildes panākšanas jomā

- (59) EDAK norāda, ka Brazīlijas tiesībsardzības iestāžu⁴⁷ piekļuvi personas datiem un to turpmāku izmantošanu reglamentē atšķirīga juridiska rakstura tiesību aktu sistēma. Datu aizsardzība un privātums, tai skaitā korespondences un saziņas slepenība, ir nostiprināti Konstitūcijas 5. pantā kā pamattiesības. EDAK īpaši atzinīgi vērtē to, ka šādu tiesību

⁴⁵ Sk. lēmuma projekta 152.–217. apsvērumu.

⁴⁶ [Ieteikumi 02/2020 attiecībā uz Eiropas būtiskajām garantijām uzraudzības pasākumiem.](#)

⁴⁷ Iestāžu sarakstu skatīt lēmuma projekta 165. apsvērumā.

aizsardzības tvērums, līdzīgi kā ES, attiecas ne tikai uz Brazīlijas pilsoņiem, bet arī uz ārvalstniekiem, kas dzīvo vai nedzīvo Brazīlijā⁴⁸.

- (60) Turklāt pastāv vairāki specializēti nozaru tiesību akti, kas reglamentē iespējamo piekļuvi personas datiem tiesībaizsardzības nolūkos. Attiecībā uz šādu piekļuvi datiem, kas no ES nosūtīti uz Brazīliju, īpaši svarīgs ir Kriminālkodekss, Likums par telefonsakaru pārtveršanu, Civiltiesiskais regulējums interneta jomā, Likums par finanšu iestāžu darbības konfidencialitāti, Likums par noziedzīgām organizācijām un kriminālizmeklēšanu u. c. EDAK norāda, ka šie tiesību akti ir publiski pieejami un tos varētu uzskatīt par pietiekami skaidriem, lai datu subjektiem sniegtu norādes par apstākļiem un nosacījumiem, saskaņā ar kuriem publiskās iestādes ir pilnvarotas piekļūt viņu datiem⁴⁹.
- (61) Vēl viens svarīgs tiesību avots Brazīlijā ir Brazīlijas Federālās Augstākās tiesas judikatūra, kurā, šķiet, ir plaši interpretēta tiesību uz privātumu un datu aizsardzību darbības joma⁵⁰, kā arī Amerikas Cilvēktiesību tiesas judikatūra; šī tiesa atbild par to, kā interpretēt un piemērot Amerikas Cilvēktiesību konvenciju, ko Brazīlija ir ratificējusi 1992. gadā⁵¹.
- (62) EDAK norāda, ka *LGPD* piemērojamības jomā gadījumi, kad personas datus apstrādā krimināltiesību izpildes panākšanas nolūkos, ir aptverti tikai daļēji, un tas var radīt juridisko nenoteiktību.
- (63) Kā Komisija atzinusi lēmuma projektā, *LGPD* neattiecas uz datu apstrādi, ko veic *vienīgi* sabiedriskās drošības, valsts aizsardzības, valsts drošības vai noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas un kriminālvajāšanas nolūkos⁵². Saskaņā ar *LGPD* 4. panta I un III ievilkumu datu apstrādi šajās jomās reglamentēs īpaši tiesību akti, kuros jābūt ietvertiem *LGPD* izklāstītajiem principiem un datu subjektu tiesībām. Saskaņā ar EDAK rīcībā esošo informāciju, ko apstiprinājusi Komisija, Brazīlija vēl nav pieņēmusi īpašus tiesību aktus par personas datu apstrādi krimināltiesību un tiesībaizsardzības jomā (piemēram, līdzīgus Tiesībaizsardzības direktīvai⁵³).
- (64) EDAK pozitīvi vērtē to, ka Brazīlijas Federālā Augstākā tiesa savā judikatūrā⁵⁴ ir interpretējusi *LGPD* tādā veidā, kas paplašina tā daļējo piemērojamību, attiecinot to arī uz personas datu apstrādi kriminālizmeklēšanā un sabiedriskās kārtības uzturēšanā.
- (65) EDAK atzinīgi vērtē to, ka Brazīlijas uzraudzības iestāde – *ANPD* – pilnībā atbalsta šo interpretāciju un uzskata, ka “konkrētu tiesību aktu neesība nepiešķir drošības aģentūrām plašas un neierobežotas pilnvaras, kuras ļauj vienīgi sabiedriskās drošības un noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas un kriminālvajāšanas nolūkos veicamu iedzīvotāju personas datu apstrādi veikt bez jebkādiem ierobežojumiem”⁵⁵. Turklāt EDAK norāda, ka saskaņā ar *LGPD* 4. panta III ievilkuma 3. punktu attiecībā uz dažiem konkrētiem tādas datu apstrādes veidiem, ko veic tikai tiesībaizsardzības nolūkos, šķiet, ka *ANPD* pašlaik galvenokārt ir padomdevēja loma attiecībā uz tiesībaizsardzības iestādēm.

⁴⁸ Sk. lēmuma projekta 8. un 9. apsvērumu.

⁴⁹ Sk. ECT spriedumu lietā *Zakharov*, 229. punkts.

⁵⁰ Sk. Federālās Augstākās tiesas Lēmumu par *ADI* 6649, 2022. gada septembris.

⁵¹ Sk. lēmuma projekta 10. apsvērumu.

⁵² Sk. lēmuma projekta 30. un 31. apsvērumu.

⁵³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

⁵⁴ Sk. Federālās Augstākās tiesas Lēmumu par *ADI* 6649, 2022. gada septembris.

⁵⁵ Sk. *ANPD* Tehnisko piezīmi Nr. 29/2024/FIS/CGF/ANPD, kas adresēta Tieslietu un sabiedriskās drošības ministrijai, 5.4.1.29. punkts, pieejama tīmekļa vietnē: [SEI/ANPD – 0132350 – Nota Técnica](#).

- (66) EDAK aicina Komisiju lēmuma projektā sīkāk izvērtēt un precizēt, kā *LGPD* ir piemērojams gadījumā, kad personas datu apstrādi veic krimināltiesību izpildes panākšanas nolūkos, arī *ANPD* pilnvaras šajā jomā, kā arī tās turpmāk veiktajā uzraudzībā rūpīgi ņemt vērā visas attiecīgās norises šajā saistībā (sk. arī iedaļu par pārraudzību un tiesisko aizsardzību).

3.1.2. Nepieciešamība un samērīgums

- (67) EDAK pozitīvi vērtē to, ka, lai piekļūtu sakaru datiem – gan saturam, gan metadatiem –, kā arī citām aizsargātas konfidencialas informācijas kategorijām, piemēram, banku un nodokļu datiem, ir nepieciešama iepriekšēja tiesas atļauja.
- (68) Attiecībā uz piekļuvi sakaru datiem EDAK atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar Likumu par telefonsakaru pārtveršanu un Federālās Augstākās tiesas judikatūru šāds pasākums tiek uzskatīts par ārkārtas pasākumu un uz to attiecas stingri nosacījumi, kuru mērķis ir nodrošināt nepieciešamības un samērīguma principa ievērošanu⁵⁶. Turklāt, lai novērstu iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu, Brazīlijas tiesību aktos ir paredzēts, ka sakaru pārtveršana bez tiesas atļaujas vai likumā neatļautā nolūkā ir noziegums, kas sodāms ar brīvības atņemšanu līdz četriem gadiem⁵⁷.
- (69) Aizsardzības pasākumu stingra īstenošana attiecībā uz piekļuvi sakaru datiem ir īpaši svarīga, ņemot vērā to, ka Brazīlijā interneta pieslēguma un tiešsaistes lietojumprogrammu pakalpojumu sniedzējiem ir noteikts visaptverošas datu saglabāšanas pienākums vienu gadu glabāt pieslēgumu žurnālfailus⁵⁸. Lai gan EDAK pozitīvi vērtē to, ka piekļuve glabātajiem datiem ir iespējama tikai ar tiesas atļauju⁵⁹, tā atgādina stingro pieeju un ierobežojumus sakaru metadatu visaptverošai un nediferencētai saglabāšanai ES⁶⁰ un pozitīvi vērtē Komisijas sniegto papildu informāciju par to, ka valstī nenotiek datu masveida saglabāšana. Tāpēc EDAK mudina Komisiju lēmuma projekta uzraudzības un pārskatīšanas laikā īpašu uzmanību pievērst ar piekļuvi sakaru datiem saistītajam Brazīlijas tiesiskajam regulējumam un praksei.
- (70) EDAK pozitīvi vērtē to, ka līdzīgi aizsardzības pasākumi attiecas arī uz tiesībaizsardzības iestāžu piekļuvi nodokļu un banku datiem, t. i., prasība saņemt iepriekšēju tiesas atļauju, ko drīkst izsniegt tikai smagu noziegumu gadījumā, kriminālsodu esība datu ļaunprātīgas izmantošanas gadījumā u. c.
- (71) Saskaņā ar lēmuma projektu pastāv izņēmums no vispārīgās prasības saņemt iepriekšēju tiesas atļauju attiecībā uz tiesībaizsardzības iestāžu piekļuvi konkrētām personas datu kategorijām⁶¹. Saskaņā ar Likuma par noziedzīgām organizācijām un kriminālizmeklēšanu 15. un 16. pantu policijas priekšnieks un prokuratūra var bez tiesas atļaujas piekļūt personas, uz kuru attiecas izmeklēšana, reģistrācijas datiem par šīs personas “personisko kvalifikāciju, piederību un adresi, kas reģistrēta Vēlēšanu lietu tiesā, ka arī šīs personas datiem, kurus glabā telefonsakaru uzņēmumi, finanšu iestādes, interneta pakalpojumu sniedzēji un kredītkaršu administratori”⁶². Tāpat arī transporta uzņēmumi ļauj tiesnesim, prokuratūrai vai

⁵⁶ Sk. lēmuma projekta 169. un 170. apsvērumu.

⁵⁷ Turpat.

⁵⁸ Sk. lēmuma projekta 173. apsvērumu.

⁵⁹ Turpat.

⁶⁰ Plašāku informāciju par datu saglabāšanu sk. EDAK paziņojumā Nr. 5/2024 par ieteikumiem, ko sniegusi Augsta līmeņa grupa jautājumos par piekļuvi datiem efektīvas tiesībaizsardzības nolūkos, pieejams tīmekļa vietnē https://www.edpb.europa.eu/system/files/2024-11/edpb_statement_20241104_ontherecommendationsofthehlg_en.pdf.

⁶¹ Sk. lēmuma projekta 164. apsvērumu.

⁶² Sk. Likuma par noziedzīgām organizācijām un kriminālizmeklēšanu 15. pantu.

polīcijas priekšniekam tieši un pastāvīgi piekļūt rezervēšanas un ceļošanas datu bāzēm piecus gadus⁶³.

- (72) EDAK norāda, ka Likuma par noziedzīgām organizācijām un kriminālizmeklēšanu darbības joma aprobežojas ar izmeklēšanu un sankciju piemērošanu organizētām noziedzīgām grupām un teroristu organizācijām, kas rada būtisku risku iedzīvotājiem un sabiedrībai un ar ko tādējādi var pamatot nopietnāku iejaukšanos pamattiesībās uz privātumu un datu aizsardzību⁶⁴. Vienlaikus EDAK uzskata, ka lēmuma projekta 164. apsvērumā sniegtā informācija par šiem izņēmumiem ir ļoti vispārīga un nepilnīga. Jo īpaši no lēmuma projektā sniegtās informācijas nav skaidrs, vai šādā gadījumā uz piekļuvi personas datiem attiecas nepieciešamības un samērīguma *ex post* pārskatīšana tiesā.
- (73) Ņemot to vērā, EDAK aicina Komisiju lēmuma projektā sīkāk precizēt un paskaidrot to gadījumu darbības jomu un būtību, kuros tiesībaizsardzības iestādēm, lai piekļūtu datiem, nav nepieciešama tiesas atļauja, kā arī Brazīlijas tiesību aktos paredzētās piemērojamās garantijas. EDAK arī uzskata, ka Komisijai, uzraugot lēmuma projektu, būtu jāpievērš īpaša uzmanība šo izņēmumu piemērošanai saskaņā ar Brazīlijas tiesību aktiem.

3.1.3. Turpmāka datu izmantošana un tālāka nosūtīšana

- (74) EDAK atgādina, ka no ES/EEZ uz Brazīliju nosūtīto personas datu aizsardzības līmeni nedrīkst samazināt turpmāka datu izmantošana vai apmaiņa ar saņēmējiem Brazīlijā vai trešā valstī, t. i., tālāka nosūtīšana būtu jāatļauj tikai tad, ja tiek nodrošināts pastāvīgs aizsardzības līmenis, kas būtībā ir līdzvērtīgs ES tiesību aktos paredzētajam.
- (75) Šajā saistībā EDAK pozitīvi vērtē to, ka Brazīlijas Federālā Augstākā tiesa ir nolēmusi, ka personas datu apmaiņa starp publiskām struktūrām (arī gadījumos, kad ar tiem apmainās tiesībaizsardzības un izlūkošanas iestādes) paredz: 1) likumīga, konkrēta un skaidra datu apstrādes mērķa definēšanu, 2) apstrādes saderību ar paziņotajiem nolūkiem, 3) kopīgošanas apjoma ierobežošanu līdz minimumam, kas nepieciešams, lai sasniegtu paziņoto nolūku, kā arī pilnīgu atbilstību prasībām, garantijām un procedūrām, kuras noteiktas *LGPD*, ciktāl tas ir saderīgs ar publiskā sektora darbību⁶⁵.
- (76) Neraugoties uz šo svarīgo Brazīlijas augstākās tiesas nolēmumu, ņemot vērā jau minēto sarežģītību, precīzo darbības jomu un kārtību, kādā *LGPD* piemēro tiesībaizsardzības iestādēm, EDAK aicina Komisiju cieši uzraudzīt norises un praksi šajā jomā.
- (77) Attiecībā uz personas datu tālāku nosūtīšanu krimināltiesiskās aizsardzības iestādēm trešās valstīs lēmuma projektā ir atsauce uz *LGPD* 33. panta III ievilkumu, kurā noteikts, ka datu starptautiska nosūtīšana var notikt, ja tā ir “nepieciešama starptautiskai tiesiskai sadarbībai starp publiskām iestādēm izlūkošanas, izmeklēšanas un kriminālvajāšanas jomā saskaņā ar starptautiskiem juridiskiem instrumentiem”⁶⁶. EDAK uzskata, ka šis skaidrojums ir pārāk vispārīgs, un aicina Komisiju lēmuma projektā sīkāk izklāstīt nosacījumus un garantijas tālākas nosūtīšanas reglamentēšanai.

⁶³ Sk. Likuma par noziedzīgām organizācijām un kriminālizmeklēšanu 16. pantu.

⁶⁴ Sk. EST 2020. gada 6. oktobra spriedumu, apvienotās lietas *La Quadrature du Net* u. c., C-511/18 un C-512/18, EU:C:2020:791, 95.–98. punkts, 2018. gada 2. oktobra spriedumu, *Ministerio Fiscal*, C-207/16, EU:C:2018:788, 54., 57. un 60. punkts (2021. gada 2. marta spriedums, *Prokuratuur* (Piekļuves elektronisko komunikāciju datiem nosacījumi), C-746/18, EU:C:2021:152, 35. punkts).

⁶⁵ Sk. lēmuma projekta 187. apsvērumu.

⁶⁶ Turpat.

3.1.4. Pārraudzība un tiesiskā aizsardzība

- (78) EDAK atgādina, ka jebkuram ierobežojumam, kas skar tiesības uz privātumu un datu aizsardzību, būtu jāpiemēro efektīva, neatkarīga un objektīva pārraudzības sistēma, kuru nodrošina vai nu tiesnesis, vai arī cita neatkarīga struktūra (piemēram, administratīva iestāde vai parlamenta struktūra)⁶⁷.
- (79) Tā arī norāda, ka Brazīlijas sistēmā, kā to aprakstījusi Komisija, krimināltiesiskās aizsardzības iestāžu darbību pārrauga dažādas struktūras: i) tiesu iestādes, ii) *ANPD* un iii) prokuratūra.
- (80) Pārskatīšana tiesā, jo īpaši *ex ante* pārskatīšana un atļauju izsniegšana, kā paskaidrots iepriekš iedaļā par nepieciešamību un samērīgumu⁶⁸, attiecas uz personas datu vākšanu un piekļuvi tiem.
- (81) Attiecībā uz *ANPD* lomu, kā jau paskaidrots šā atzinuma 3.1.1. iedaļā, lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību projektā ir atgādināts, ka saskaņā ar *LGPD* 4. panta III ievilkumu minētais likums neattiecas uz personas datu apstrādi, ko veic *vienīgi* šādos nolūkos: i) sabiedriskā drošība, ii) valsts aizsardzība, iii) valsts drošība un iv) noziedzīgu nodarījumu izmeklēšana un kriminālvajāšana. Turklāt 4. panta I ievilkumā ir noteikts, ka šādu apstrādi reglamentē īpaši tiesību akti, kuros cita starpā ietverti vispārīgie aizsardzības principi un datu subjektu tiesības, kā izklāstīts *LGPD*. Minētā panta 3. punktā ir atzīta *ANPD* padomdevējas loma saistībā ar III ievilkumā paredzētajiem izņēmumiem, kad tos piemēro vienīgi minētajos nolūkos, jo īpaši *ANPD* pilnvaras sniegt tehniskus atzinumus un ieteikumus, kā arī pieprasīt NIDA no attiecīgajiem pārziņiem.
- (82) Komisija savā lēmuma projektā⁶⁹ atsaucas uz svarīgu Federālās Augstākās tiesas 2022. gada 15. septembra lēmumu, kurā norādīta vispārīgo datu aizsardzības principu un datu subjektu tiesību piemērojamība personas datu apstrādei, ko valsts veic, lai sniegtu sabiedriskos pakalpojumus. Šajā lēmumā galvenā uzmanība ir vērsta uz “personas datu apmaiņu” starp valsts pārvaldes un izlūkošanas darbībās iesaistītajām struktūrām un iestādēm, kā arī uz “valsts aģentūru un iestāžu piekļuvi” ledzīvotāju pamatreģistram. Attiecībā uz *ANPD* izpildes panākšanas lomu EDAK no Komisijas sniegtās papildu informācijas secina, ka *ANPD* jau ir īstenojusi šādu lomu policijā, kā arī Tieslietu un sabiedriskās drošības ministrijā. Tas tika darīts, pamatojoties uz judikatūru, saskaņā ar kuru, attiecinot vispārīgo principu un datu subjektu tiesību daļēju piemērojamību arī uz datu apstrādi, kas tiek veikta tiesībaizsardzības nolūkos, *ANPD* ir atbildīga arī par tiesību aktu pārraudzību un izpildes panākšanu šajā jomā.
- (83) Ņemot vērā iepriekš minēto, EDAK aicina Komisiju sīkāk izklāstīt *ANPD* izpildes panākšanas lomu, jo īpaši saistībā ar attiecīgajiem juridiskajiem pamatiem un tās izmeklēšanas un korektīvajām pilnvarām attiecībā uz tiesībaizsardzības iestādēm, un cieši uzraudzīt norises šajā jomā.
- (84) Visbeidzot, EDAK norāda, ka prokuratūrai ir plašāka kompetence nekā tikai pārraudzīt datu aizsardzības un privātuma noteikumus un piemērot sankcijas par pamattiesību pārkāpumiem. Piemēram, kā jau paskaidrots šā atzinuma 3.1. iedaļā, saskaņā ar Likumu par noziedzīgām organizācijām un kriminālizmeklēšanu prokuratūra ir viena no iestādēm, kura bez tiesas

⁶⁷ Ieteikumi 02/2020 attiecībā uz Eiropas būtiskajām garantijām uzraudzības pasākumiem, pieņemti 2020. gada 10. novembrī, sk. 12. lpp.,

https://www.edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_recommendations_202002_europeanessentialguaranteessurveillance_lv.pdf.

⁶⁸ Sk. iepriekš 3.1.2. iedaļu.

⁶⁹ Sk. lēmuma projekta 187. apsvērumu.

atļaujas var piekļūt personas, uz kuru attiecas izmeklēšana, reģistrācijas datiem. Tāpēc EDAK aicina Komisiju lēmuma projektā sīkāk izklāstīt un paskaidrot prokuratūras lomu un pilnvaras saistībā ar Brazīlijas tiesībaizsardzības iestāžu veiktās personas datu apstrādes pārraudzību.

- (85) Attiecībā uz tiesisko aizsardzību EDAK pozitīvi vērtē to, ka šā atzinuma pirmajā daļā aprakstītie juridiskie mehānismi un jo īpaši tiesiskās aizsardzības līdzekļi, kas personām pieejami, lai īstenotu to tiesības uz datu aizsardzību un privātumu, attiecas arī uz krimināltiesiskās aizsardzības iestāžu darbībām.

3.2. Brazīlijas publisko iestāžu veikta piekļuve datiem un to izmantošana valsts drošības nolūkos

3.2.1. LGPD 4. panta III ievilkumā paredzētā izņēmuma darbības joma un tā piemērojamība noziedzīgiem nodarījumiem pret valsts drošību

- (86) Kā norādījusi Komisija, LGPD 4. panta III ievilkumā personas datu apstrādei saistībā ar “valsts drošību”, līdztekus sabiedriskajai drošībai, valsts aizsardzībai un noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanas un kriminālvajāšanas darbībām, ir paredzēts atbrīvojums no LGPD piemērošanas.
- (87) EDAK norāda, ka Brazīlijas tiesību aktos par “*Seguranca Nacional*” (valsts drošība), kā noteikts 2021. gada 1. septembra Likumā Nr. 14.197, ar ko groza Kriminālkodeksu un atceļ 1983. gada Likumu par valsts drošību⁷⁰, ir aprakstīts Brazīlijas valsts drošības jēdziens, pamatojoties uz izsmeļošu noziedzīgu nodarījumu sarakstu⁷¹, kurā izskatīti dažādi draudi Brazīlijas valsts kā institūcijas integritātei (valsts suverenitāte, spiegošana (350.-K pants), noziegumi pret demokrātiskajām institūcijām (359.-L pants) u. c.). Likuma Nr. 14.197 normas ir noteiktas kā Brazīlijas Kriminālkodeksa neatņemama sastāvdaļa.
- (88) Tomēr EDAK sagaida, ka datu apstrādi, kuru Brazīlijas iestādes veic, lai sauktu pie atbildības par Likumā Nr. 14.197 paredzētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, reglamentēs regulējums, kas piemērojams piekļuvei un izmantošanai, kuru Brazīlijas iestādes veic krimināltiesību izpildes panākšanas nolūkos, kā aprakstīts lēmuma projekta 3.2. nodaļā, un tādējādi uz to attieksies tie paši apsvērumi par datu aizsardzību, kas minēti šā atzinuma 3.1. nodaļā. Tāpēc EDAK lūdz Komisiju lēmuma projektā precizēt, vai datu apstrādi, kas saistīta ar saukšanu pie atbildības par Likumā Nr. 14.197 uzskaitītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, patiešām reglamentē datu aizsardzības regulējums, kurš piemērojams tiesībaizsardzības darbībām, vai cits regulējums. Šajā pēdējā gadījumā EDAK aicina Komisiju sīkāk paskaidrot datu aizsardzības noteikumus, kas piemērojami, kad datu apstrādi saistībā ar kriminālvajāšanu par šiem noziedzīgajiem nodarījumiem veic valsts drošības nolūkos.

3.2.2. Valsts drošības tiesiskais regulējums

- (89) Kodificētais tiesiskais regulējums, uz kuru balstīti konstatējumi lēmuma projekta nodaļā par valdības piekļuvi “valsts drošības nolūkos”, ietver 2021. gada Likumu Nr. 14.197, 1999. gada 7. decembra Likumu Nr. 9.883, ar ko izveido Brazīlijas izlūkošanas sistēmu, un ar to saistīto

⁷⁰ 2021. gada 1. septembra Likums Nr. 14.197, pieejams tīmekļa vietnē https://www.planalto.gov.br/ccivil_03/_ato2019-2022/2021/lei/l14197.htm (2.10.2026.).

⁷¹ Sk. lēmuma projekta 200. apsvērumu.

2002. gada Dekrētu Nr. 4.376. Ar diviem pēdējiem minētajiem tiesību aktiem tika izveidota Brazīlijas izlūkošanas sistēma (*Sistema Brasileiro des Inteligência (SISBIN)*) un tās darbība. Tiem seko saistošais prezidenta 2016. gada Dekrēts Nr. 8.793⁷², kurā noteikta valsts izlūkošanas politika (tā sauktā *Política Nacional de Inteligência (PNI)*), kā arī *LGPD* 2018. gadā.

- (90) Prezidenta 2016. gada Dekrētā Nr. 8.793 ir aprakstīts *PNI* priekšmets, mērķi un ierobežojumi. Saskaņā ar šo dekrētu veikto darbību mērķis ir radīt un izplatīt kompetentajām iestādēm zināšanas par faktiem un situācijām, kas rodas valsts teritorijā vai ārpus tās un kas tūlītēji vai potenciāli ietekmē lēmumu pieņemšanas procesu, valdības rīcību, sabiedrības drošību un valsts izlūkošanas darbības. Šādos apstākļos ar jēdzienu “izlūkošana” saprot visu informāciju un datus, kas nepieciešami un tiek apstrādāti, lai atbalstītu izpildvaras lēmumu pieņemšanas procesu šajā jomā.
- (91) Saskaņā ar Komisijas norādīto *SISBIN* juridisko pamatu *SISBIN* un tās vienības ir izveidotas kā galvenais *PNI* īstenošanas mehānisms un kā tādas ir atbildīgas par tādu darbību veikšanu, kuras saistītas ar valsts drošības jomu, kā arī ar sabiedrisko drošību un demokrātisko institūciju aizsardzību. Šajā nolūkā *SISBIN* nodrošina zināšanu apmaiņu un pasākumu integrētu plānošanu⁷³. Līdz ar to valsts drošības jēdziens Brazīlijā, ņemot vērā *SISBIN* darbības, šķiet, neaprobežojas tikai ar noziedzīgiem nodarījumiem, kas kodificēti Likumā Nr. 14.197, bet to var uzskatīt par daļu no plašāka valsts izlūkošanas jēdziena.
- (92) Sākotnēji tika izveidota *SISBIN*, kurā bija astoņpadsmit federālās vienības, tai skaitā trīspadsmit ministrijas, un pēc tam tā tika paplašināta līdz 48 tā sauktajām aģentūrām saskaņā ar 2023. gada 6. septembra Dekrētu Nr. 11.693 par *SISBIN* organizāciju un darbību⁷⁴. EDAK norāda, ka sadarbībā *SISBIN* ietvaros ir iesaistītas ne tikai klasiskās drošības iestādes, bet arī tādas iestādes kā, piemēram, Zinātnes ministrija (4. panta IV ievilkums), Lauksaimniecības ministrija (4. panta XV ievilkums), Enerģētikas ministrija (4. panta XVIII ievilkums) un federālais ģenerālprokurors (4. panta XIX ievilkums).
- (93) Lai gan 2002. gada Dekrētā Nr. 4.376 ir paredzēts, ka Brazīlijas izlūkošanas sistēmas konsultatīvajai padomei ir jāierosina vispārīgi standarti un procedūras “zināšanu un saziņas” apmaiņai *SISBIN* ietvaros⁷⁵, 2023. gada Dekrētā Nr. 11.693 ir noteikts, ka *SISBIN* centrālajai struktūrai ir jāizstrādā tehniskie rīki⁷⁶ informācijas datu un zināšanu apmaiņai, un aprakstīta *SISBIN* vienību iegūto datu apmaiņa un izmantošana. Tomēr Komisijas lēmuma projektā nav sniegta nekāda papildu informācija par šādiem centrālās struktūras izdotiem noteikumiem vai juridiskiem standartiem, piemēram, kad *SISBIN* vienības savā starpā apmainās ar personas datiem.
- (94) Turklāt šķiet, ka informācijas sensitivitātes jēdzieni atšķiras, jo saskaņā ar attiecīgajiem *SISBIN* darbību reglamentējošiem tiesību aktiem sensitivitāte ir saistīta ar informācijas konfidencialitātes pakāpi⁷⁷ un nolūka ierobežojumu salīdzinājumā ar VDAR vispārīgajiem principiem⁷⁸.

⁷² Sk. lēmuma projekta 199. apsvērumu.

⁷³ Prezidenta Dekrēta Nr. 8.793 5. iedaļā ir izklāstīta *SISBIN* un tajā iekļautās struktūras, zināšanu apmaiņa *SISBIN* ietvaros un integrēta *SISBIN* dalībnieku sadarbības plānošana kā *PNI* īstenošanas instrumenti.

⁷⁴ Sk. lēmuma projekta 202. apsvērumu.

⁷⁵ Sk. Dekrēta Nr. 4.376 7. panta II ievilkumu.

⁷⁶ Sk. 10. panta XI ievilkumu, pieejams tīmekļa vietnē https://www.planalto.gov.br/ccivil_03/_ato2023-2026/2023/decreto/d11693.htm (26.9.2025.).

⁷⁷ Sk. 2016. gada Dekrētu Nr. 8.793, Dekrētu Nr. 11.693, lēmuma projekta 204. apsvērumu.

⁷⁸ Sk. *LGPD* 6. panta I ievilkumu, kas attiecas uz datu apstrādi leģitīmos un konkrētos nolūkos, savukārt VDAR paredz apstrādi likumīgos un konkrētos nolūkos.

- (95) Kā jau paskaidrots iepriekš, *LGPD* 4. panta III ievilkuma a)–c) punktā, kas tika kodificēts tikai pēc *SISBIN* izveides un valsts izlūkošanas politikas noteikšanas, ir paredzēts atbrīvojums no *LGPD* piemērošanas datu apstrādes darbībām, kuras veic vienīgi sabiedriskās drošības, valsts aizsardzības un valsts drošības nolūkos, izņemot noteiktos vispārīgos datu aizsardzības principus.
- (96) Kā Komisija uzsvērusi lēmuma projektā, Brazīlijas konstitūcijas visaptverošais regulējums, kā arī Brazīlijas dalība Amerikas Cilvēktiesību tiesā attiecas uz tiesisko regulējumu par valdības piekļuvi valsts izlūkošanas nolūkā. EDAK arī atzīst, ka Brazīlijas Federālās Augstākās tiesas nolēmumiem arī ir bijusi svarīga nozīme tiesiskās vides noteikšanā⁷⁹. Augstākās tiesas nolēmumi līdz šim ir bijuši kodolīgs un atbilstošs atbalsts personas datu aizsardzības turpmākai attīstībai saskaņā ar Brazīlijas konstitūciju. Vienlaikus jānorāda, ka Augstākās tiesas nolēmumos nav precizēti vai noteikti vispārīgi abstrakti datu aizsardzības noteikumi attiecībā uz personas datu apstrādi, bet gan ir interpretēti Konstitūcijas un *LGPD* noteikumi un principi.
- (97) EDAK ņem vērā to, ka štatiem valsts drošības jautājumu noteikšanā ir piešķirta plaša rīcības brīvība, kas pēc tam pieļauj izņēmumus attiecībā uz personas datu apstrādi valsts drošības nolūkos. Šajā saistībā tā atgādina Eiropas Cilvēktiesību tiesas (ECT) sniegto definīciju, saskaņā ar kuru draudiem valsts drošībai jābūt atšķiramiem pēc to rakstura, smaguma un konkrētajiem apstākļiem no vispārējiem draudiem sabiedriskajai drošībai vai no smagiem noziedzīgiem nodarījumiem⁸⁰.
- (98) EDAK izpratnē uz datiem, ko apstrādā *SISBIN* vienības, atbrīvojums saskaņā ar *LGPD* 4. panta III ievilkumu attiecas tikai tad, ja datu apstrāde tiek veikta *vienīgi* sabiedriskās drošības, valsts aizsardzības un valsts drošības nolūkos. Šķiet, ka tas īpaši attiecas uz darbībām, ko veic *SISBIN* centrālā struktūra – Brazīlijas izlūkošanas aģentūra (*ABIN*). Līdz ar to, ja vien kāda *SISBIN* vienība nerīkojas *ABIN* vārdā kādā no minētajiem nolūkiem, *LGPD* piemēro pilnībā.
- (99) EDAK aicina Komisiju apstiprināt šo interpretāciju un lēmuma projektā sīkāk aprakstīt un paskaidrot valsts drošības jēdziena izklāstu saskaņā ar Brazīlijas tiesību aktiem, jo īpaši attiecībā uz datu vākšanu un apmaiņu starp vienībām *SISBIN* darbību nolūkos un saistībā ar *PNI* īstenošanu. Saistībā ar to EDAK aicina Komisiju arī precizēt, kā atbrīvojumi no *LGPD* valsts drošības nolūkos ir saistīti ar atbrīvojumu, kas valsts drošības nolūkā paredzēts VDAR.

3.2.3. Tālāka nosūtīšana un starptautiskie nolīgumi

- (100) *LGPD* 33. pantā ir noteikti priekšnosacījumi starptautiskai datu nosūtīšanai. *LGPD* 33. panta I un II ievilkumā ir noteiktas prasības, kas ir līdzīgas lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību prasībām vai VDAR paredzētajām prasībām par papildu garantijām. Šīs prasības ir atceltas *LGPD* 33. panta III, VI un VII iedaļā, kas attiecas uz gadījumiem, kad notiek “tiesiskā sadarbība starp izlūkošanas iestādēm”, datu nosūtīšana atbilstoši “starptautiskās sadarbības nolīgumos ietvertajām saistībām” un nosūtīšana, kas “nepieciešama sabiedriskās kārtības vai publiska dienesta juridiska pienākuma izpildei”, t. i., valsts drošības un valsts izlūkošanas nolūkos. Šķiet, ka šis lēmums atbilst *LGPD* 4. panta III ievilkuma koncepcijai, kas ierobežo *LGPD* piemērošanu, attiecinot to tikai uz tā principiem attiecībā uz sabiedriskās drošības, valsts aizsardzības un valsts drošības jautājumiem. Tādējādi varētu uzskatīt, ka tālāka nosūtīšana valsts izlūkošanas nolūkos būtu jāveic saskaņā

⁷⁹ Sk. lēmuma projekta 203. apsvērumu.

⁸⁰ ECT 2021. gada 25. maija spriedums lietā *Big Brother Watch* u. c. / Apvienotā Karaliste, 350. punkts.

ar *LGPD* vispārīgajiem datu aizsardzības principiem, vienlaikus ievērojot arī noteikumus par starptautisko sadarbību, kas paredzēti tiesību aktos, ar kuriem nosaka *PNI* un izveido *SISBIN*.

- (101) Tomēr EDAK atzīst, ka Brazīlijai var būt jānosūta un tā nosūta personas datus ārvalstu izlūkdienestiem sadarbības nolūkā vai nolūkā īstenot *PNI* saskaņā ar mērķi novērst un identificēt apdraudējumus, pamatojoties uz iepriekš minēto integrēto drošības koncepciju.
- (102) Kā minēts iepriekš, Komisija norāda uz Brazīlijas konstitūcijas visaptverošo regulējumu un *Habeas Data* garantijas piemērojamību personas datu aizsardzībai *SISBIN* ietvaros, kas attiecas arī uz tālāku nosūtīšanu valsts drošības nolūkā. EDAK aicina Komisiju sīkāk precizēt juridisko pamatu un datu aizsardzības garantijas un nosacījumus, kas *ABIN* un citiem *SISBIN* dalībniekiem ir jāņem vērā pirms personas datu izpaušanas ārvalstu partneriem valsts izlūkošanas nolūkos.
- (103) EDAK arī norāda, ka Komisija savā pietiekamības novērtējumā nav iekļāvusi apsvērumus par starptautiskiem nolīgumiem, kas noslēgti starp Brazīliju un trešām valstīm vai starptautiskām organizācijām. Tā kā *LGPD* neparedz saistošu regulējumu, kas pārsniegtu vispārīgos datu aizsardzības principus, šādos nolīgumos varētu būt paredzēti īpaši noteikumi par *ABIN* vai citu *SISBIN* dalībnieku rīcībā esošo personas datu starptautisku nosūtīšanu uz trešām valstīm. EDAK uzskata, ka divpusēju vai daudzpusēju nolīgumu noslēgšana ar trešām valstīm valsts izlūkošanas nolūkos var ietekmēt piemērojamo datu aizsardzības tiesisko regulējumu.
- (104) Tāpēc EDAK aicina Komisiju precizēt, vai šādi starptautiski nolīgumi valsts izlūkošanas nolūkos pastāv, un novērtēt to iespējamo ietekmi uz aizsardzības līmeni, kas nodrošināts personas datiem, kurus nosūta no EEZ uz Brazīliju, saistībā ar sākotnēji novērtēto tiesisko regulējumu datu apstrādei valsts izlūkošanas nolūkos.

3.2.4. Pārraudzība un tiesiskā aizsardzība

- (105) Lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību projektā ir paredzētas dažādas struktūras, kas pārbauga Brazīlijas valsts drošības iestāžu darbības, proti, i) izpildvara, ii) likumdevēja vara, iii) *ANPD* un iv) tiesu vara. Attiecībā uz *ANPD* EDAK atgādina apsvērumus un secinājumus, kas izdarīti šā atzinuma 3.1.4. iedaļā un kas attiecas arī uz šo iedaļu.
- (106) Saskaņā ar lēmuma projektu Valdības padomes Ārējo attiecību un valsts aizsardzības palāta ir atbildīga par izlūkošanas valsts policijas darbību pārraudzību, un Institucionālās drošības birojs ir atbildīgs par federālo izlūkdienestu darbības koordinēšanu. EDAK norāda, ka šī kontrole attiecas tikai uz izlūkošanas sistēmas mērķu sasniegšanas nodrošināšanu un to īstenošanu, bet neaptver nekādas izmeklēšanas vai sankciju piemērošanas pilnvaras un neattiecas uz personas datu faktisku apstrādi.
- (107) Faktiski kontroli attiecībā uz izlūkošanas darbībām, tai skaitā to leģitimitāti un efektivitāti, veic Apvienotā izlūkošanas darbību kontroles komiteja (*CCAI*) (likumdevēja vara). EDAK atzinīgi vērtē to, ka ir nostiprināta *CCAI* struktūra un pilnvaras, palielinot tās darbību pārredzamību un ļaujot šai struktūrai veikt pienācīgu kontroli, piemēram, veikt notiekošo darbību *post hoc* pārskatīšanu, revīzijas un kontroles. EDAK arī pozitīvi vērtē to, ka *CCAI* var izskatīt datu subjektu sūdzības, jo tās kompetencē ir izmeklēt sūdzības par pamattiesību un garantiju pārkāpumiem.
- (108) Tiesu iestāžu kompetence izskatīt lietas, ko pilsoņi ierosinājuši pret valsts iestādēm, ir pozitīvs aspekts, jo īpaši tāpēc, ka tā ļauj tiesu iestādēm uzraudzīt valsts drošības vārdā veiktās darbības, cita starpā nodrošinot atbilstību konstitucionālajām tiesībām (tai skaitā tiesībām uz

datu aizsardzību) un *LGPD*. EDAK pozitīvi vērtē to, ka ir paredzēta iespēja pārsūdzēt lēmumu Federālajā Augstākajā tiesā un galu galā arī Amerikas Cilvēktiesību tiesā.

- (109) EDAK izpratnē valsts izlūkošanas darbību kontekstā datu subjektiem tiek nodrošinātas i) tiesības, kas nostiprinātas *LGPD* (pēc Federālās Augstākās tiesas 2022. gada 15. septembra lēmuma), ii) tiesības piekļūt personas datiem un tos labot, izmantojot konstitucionālo tiesiskās aizsardzības līdzekli *Habeas Data*, un iii) tiesības uz kompensāciju par mantisku un morālu kaitējumu.
- (110) EDAK atzinīgi vērtē šādu tiesību esību un to, ka uz tām var atsaukties, izmantojot tiesu un administratīvos mehānismus, jo īpaši *CCAI*, kā arī to, ka šie tiesiskās aizsardzības līdzekļi ir pieejami visām personām neatkarīgi no valstspiederības.

4. LĒMUMA PROJEKTA ĪSTENOŠANA UN UZRAUDZĪBA

- (111) Attiecībā uz lēmuma projekta uzraudzību un pārskatīšanu EDAK norāda, ka saskaņā ar EST judikatūru, “ņemot vērā, ka trešās valsts nodrošinātais aizsardzības līmenis, iespējams, var mainīties, Komisijai pēc lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību pieņemšanas atbilstīgi (VDAR 45. pantam) periodiski ir jāpārbauda, vai konstatētais saistībā ar aplūkotās trešās valsts nodrošināto pienācīgo aizsardzības līmeni vēl joprojām ir faktiski un juridiski pamatots. Vajadzība pēc šāda vērtējuma katrā ziņā rodas, ja norādes rada šaubas šai sakarā”⁸¹.
- (112) EDAK norāda, ka saskaņā ar VDAR 45. panta 3. punktu konstatējumu par aizsardzības līmeņa pietiekamību pārskata vismaz reizi četros gados⁸².
- (113) EDAK atzinīgi vērtē to, ka lēmuma projekta 230. apsvērumā ir paredzēta EDAK dalība sanāsmē, ko organizē starp Komisiju un Brazīlijas iestādēm un kas ir veltīta lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību darbības pārskatīšanai. Attiecībā uz EDAK un tās pārstāvju praktisko iesaisti turpmāko periodisko pārskatu sagatavošanā un virzīšanā EDAK atgādina, ka visa būtiskā dokumentācija, tai skaitā sarakste, būtu rakstveidā jākopīgo ar EDAK pietiekamu laiku pirms pārskatīšanas veikšanas.

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija
priekšsēdētāja

(Anu Talus)

⁸¹ EST spriedums lietā *Schrems I*, 76. punkts. Sk. arī lēmuma projekta 3. panta 4. punktu.

⁸² Sk. lēmuma projekta 229. apsvērumu un 3. panta 4. punktu.